

Základní škola a Mateřská škola Střelské Hoštice, okres Strakonice

Plán adaptace pro nově nastoupivší děti k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole Střelské Hoštice

Adaptace na mateřskou školu je pro dítě (i rodiče) velkým životním krokem. Cílem není jen to, aby dítě "přestalo plakat", ale aby si vytvořilo **bezpečnou citovou vazbu** k paní učitelce a našlo ve své třídě útočiště.

Přípravná fáze (Před nástupem)

Důvěra se buduje ještě předtím, než se poprvé zavřou dveře třídy.

- **Informační schůzka pro rodiče:** Sdělení aktuálních informací o dítěti, vysvětlení filozofie školky, informace k nástupu, seznámení se Školním řádem MŠ a ŠVP a nastavení realistických očekávání (pláč je přirozená reakce na změnu).
- **Adaptační chvílky:** Možnost pro děti pohrát si na zahradě nebo ve třídě za přítomnosti rodičů ještě před zahájením docházky.
- **Individuální dotazník a první diagnostika dítěte:** Zjištění specifík dítěte (jak mu doma říkají, co má rádo, jaké má rituály při usínání, návyky, případné obavy).

Flexibilní adaptační plán

1. Fáze: Seznamovací

- **Režim:** Krátký pobyt (1–2 hodiny).
- **Variabilita:** * *S rodičem:* Pokud je rodič úzkostný nebo dítě fixované, rodič je přítomen v herně (v roli "pozorovatele").
- *Bez rodiče:* Pokud je dítě zvědavé, rodič se loučí hned v šatně a zůstává "na telefonu".
- **Cíl:** Navázání prvního kontaktu s učitelkou přes hračku, oblíbené činnosti, známé kamarády.

2. Fáze: Postupné osamostatňování

- **Režim:** Pobyt do svačiny nebo do oběda.
- **Důraz na rituály:** Stejný čas příchodu, jasné a krátké rozloučení.
- **Individuální přístup:** * *Dle situace:* Pokud dítě pláče neutišitelně, volá se rodič dříve.

- *Dle přání rodičů:* Možnost dřívějšího vyzvednutí hned po dopoledním programu.

3. Fáze: Fixace a odpočinek

- **Režim:** Prodloužení pobytu na oběd, následně pokus o spaní/odpočinek.
- **Pomůcky:** Vlastní plyšák, polštářek nebo fotka rodiny v šatně (tzv. "kotvy").
- **Komunikace:** Krátký rozhovor s rodiči při předávání (co se povedlo, co bylo kritické).

Jako průvodce dítěte světem MŠ využíváme tyto strategie:

Rituály jsou kotvy: Opakující se činnosti (stejná písnička při úklidu, stejné místo u stolečku) dodávají pocit bezpečí.

Laskavá hranice: Jsme chápatí a empatičtí k pláči ("Chápu, že se ti stýská"), ale zároveň klidní a rozhodní.

Mazlíček z domova: Dovolíme dítěti mít u sebe plyšáka nebo "oblíbený přechodový objekt", který mu připomíná domov.

Krátké a jasné loučení: Podporujeme rodiče v tom, aby loučení neprodužovali. Dlouhé loučení = delší trápení.

Pozitivní motivace: Vyzdvihujeme i drobné úspěchy (např. "Dnes jsi krásně uklidil kostku!").

4. Komunikace s rodiči

Rodič je náš partner. Pokud je rodič v úzkosti, dítě to vycítí a adaptace bude těžší.

- **Pravdivost:** Informujeme o průběhu dne objektivně. Pokud dítě plakalo, řekneme to, ale přidáváme i informaci, co ho dokázalo uklidnit.
- **Fotodokumentace:** Rodičům zasíláme fotku spokojeného dítěte u hry nebo jídla během dopoledne
- **Jednotný postup:** Trváme na tom, aby rodiče dodržovali sliby (např. "přijdu po obědě" musí znamenat skutečně po obědě).

Klíčové zásady adaptace dítěte v mateřské škole

- **Respekt k tempu:** Některé dítě zvládne celodenní pobyt po 3 dnech, jiné potřebuje měsíc jen do oběda. **Nespěcháme.**
- **Pravidlo "Vždy pravdu":** Dítěti nelžeme, kdy se vrátíme (neříkáme "za chvíli", ale "po obědě").
- **Krizový scénář:** Pokud se adaptace nedaří, po dohodě s rodiči se pobyt dočasně zkrátí zpět na minimum, aby se předešlo bloku.

